

Pátek

LIDOVÉ NOVINY

25. 5. 2012 / č. 21 / samostatně neprodejné



Zdena Hadrbovcová
Lidi mě zklamali

ROZHOVOR

Univerzální maminka Zdena Hadrbovcová

TÉMA

Proč Češi milují Alexandrovce?

OSUD

Heydrichiáda a holčička z Nitkovy ulice

NA CESTĚ

Kde se bere štěstí?

GURMÁN

Pstruh bez jediné kostičky

AUTO

Mini John Cooper Works Coupé

HITY

Petra Černocká: Saxana



+ Program TV na celý týden

se sloupky osobností: Kačer • Franz • Bednářová • Bosák • Rynda • Štindl • Špátová

Alexandrovci vyprodali největší české haly. Jenže kde se vzala taková náklonnost? Podle šéfa souboru se zrodila po srpnu 1968.

Více na str. 14.



Paralely

Je to zvláštní shoda. Jeden z článků v tomto čísle magazínu Pátek popisuje osud dívky, tehdy holčičky, které po atentátu na Heydricha (a jeho 70. výročí vychází na tuto neděli) Němci zavraždili rodiče, ji samotnou umístili do dětského útulku a tady ji stále znovu fotografovali, aby zjistili, zda je vhodná k adopci v německé rodině.

Druhý pak popisuje velkolepé turné ruských Alexandrovců po českých a moravských městech. Vyprodané sportovní haly, obdiv, takřka sexuální chvění, které zachvacuje přítomné diváky.

Chci se vyvarovat jednoduchých srovnání a paralel. Přesto: umí si někdo představit, že by dvacet let po skončení německé okupace cestoval po naší republice umělecký soubor německého wehrmachtu a přeplněným halám pěl z desítek – mužných – hrdel válečné či režimní písně, německé lidovky, eventuálně nějakého toho Franka Sinatru? Že by s ním vystupovaly hvězdičky české populární hudby, jako se teď s Alexandrovci nechali vidět Bára Basiková a Martin Chodúr? A kapelníci i sólisté tohoto souboru – jmenovat by se mohl například Soubor písní a tanců hrdinné německé armády – by nás na každém kroku ujišťovali, že je politika ani historie nezajímá,

že jim jde pouze o uměleckou kvalitu? Mladí sboristé vystupující v uniformách okupační armády pod hákovým křížem (Alexandrovci mají nad pódiem rudou hvězdu) by pak nádvkem dodali, že je to jejich práce, jednoduše showbyznys – a ten chce svoje kulisy.

Odpověď je zřejmá a poukazuje k diskuzi, která se u nás vede dobrých dvacet let. Na jedné straně stojí hledání paralel mezi oběma režimy. Na straně druhé jejich popírání a relativizace.

Nechci teď přidávat argumenty, necítím oprávnění k autoritativním soudům, chci jen poznamenat, že nevkus (i jistou perverzi) nevidím na straně dobře vydělávajících Alexandrovců, nýbrž tisíců diváků, kteří jejich koncerty navštěvují.

Problém zde není v nabídce, nýbrž v poplatce. Vlastně je to jako s prostitutí v českém pohraničí. Ostudou nejsou ani tak holky, které postávají u silnice (i pro ně je to byznys!), jako spíš zákazníci, kteří za nimi jezdí.

I když... právě tohle je možná ono příliš jednoduché srovnání. ●

Dan Hrubý
vedoucí magazínu



6 ROZHOVOR

Univerzální maminka Zdena Hadrboľcová

14 TÉMA

Proč Češi milují Alexandrovce?

22 OSUD

Heydrichiáda a holčička z Nitkovy ulice

28 NA CESTĚ

Kde se bere štěstí?

30 GURMÁN

Pstruh bez jediné kostičky

32 AUTO

Mini John Cooper Works Coupé

34 HITY

Petra Černocká: Saxana

Foto na titulu: Jan Zatorský

Pátek, týdenní příloha LN. Výkonný ředitel: Dalibor Balšínek. Vedoucí magazínu a zástupce šéfredaktora: Dan Hrubý. Art director: Vladimír Dundr. Redaktoři: Veronika Bednářová, Honza Dědek, Ondřej Formánek, Alena Plavcová. Kontakt na redaktoři: jméno.příjmení@lidovky.cz. Jazyková redakce: Iva Pospíšilová. Adresa: AMC, Karla Engliše 519/11, 150 00, Praha 5. Tel.: 225 067 111. www.lidovky.cz. Předplatné: 225 555 533. Tiskne: Severotisk, spol. s r. o. Magazín je prodejní jen s deníkem Lidové noviny.

Češi a Alexandrovci

Mají své fanoušky
i fanynky. Ty především.
Některé omdlévají
vzrušením a vašeň jim
temní mysl, když je slyší.
Natož vidí. Zkrátka, mají
své fanatické obdivovatele
– stejně jako zaryté
odpůrce a nepřátele.
Alexandrovci.

Petra Procházková, foto Ondřej Němec

První zahraniční turné
absolvovali Alexandrovci
v roce 1937, kdy
roztleskali Marseillaisou
Paříž. Hned druhým
zastavením byla Praha.

„Svatou válku“ prý zpívají nejlíp na světě – stejně jako nikdo jiný nezatančí lépe kozáčka a nesladí třístrunnou balalajku s klasickými nástroji.

Na pódiu poskakoval malý vztek-lý chlapík a rusky křičel na ustrašené hudebníky. „Neumíte udělat tečku? Neumíte správně začít?“ Taktovka v jeho ruce naznačovala, že jde o dirigenta Igora Ivanoviče Rajevského. Jednoho z nejlepších v Rusku. I bez mikrofonu ho bylo slyšet až do posledních řad pražské Tipsport Areny. Naštěstí ještě prázdné. Diváci se zatím houfovali před vchody. Tlačili se, jako by stáli frontu na zlevněné ledničky. Většina z nich si lístky v ceně kolem tisícikoruny na legendární, kdysi sovětský, dnes ruský, armádní soubor koupila předem. Jenom pár nešťastníků se snažilo sehnat vstupenku těsně před prvním koncertem, jímž Alexandrovci zahajovali své vůbec největší „československé“ turné. Nabízeli za místa, odkud vypadali i statní Rusové jako trpaslíci, neuvěřitelné sumy.

„Protože jich je tolik! Tolik chlapů, kteří krásně zpívají, vidět pohromadě, to je fakt síla... Ta masa chlapeckých hrdel, to je skoro sexuální zážitek,“ odpověděla mi poněkud překvapeně na otázku, proč se tu tlačí, žena kolem pětáctiřiceti let. Měla s sebou dceru. „Celý gympl mi záviděl, že je uvidím,“ hlesla představitelka mladé generace, která se narodila dávno po roce 1968.

Ve stejné chvíli se šel pan profesor Rajevskij převléct do uniformy, k níž nemá velká část Čechů a Slováků právě vřelý vztah.



Brzy mu bude pětasedmdesát. Vystudoval Vojenskou dirigentskou fakultu na Moskevské státní konzervatoři a dnes je na ní jedním z nejuznávanějších, ale také nejobávanějších profesorů.

Před čtyřiapadesáti lety, zřejmě aniž by si to nějak vřele přál, se stal misionářem ruské vojenské písně. Nejdříve dirigoval sovětský vojenský soubor ve východním Německu. V roce 1963 odjel do Běloruska. O šest let později se Igor Rajevskij ocitnul v Československu. Než jsem se ho odhodlala na citlivou etapu v jeho životopise zeptat, odehráli Alexandrovci dva koncerty v Praze a jeden



„Jako jsou Beatles symbolem populární hudby 20. století, jsou jím pro mne i Alexandrovci,“ říká rusista Jiří Klapka (vlevo), s čímž nadšeně souhlasí profesor Rajevskij (uprostřed). S nimi autorka článku.

Uniforma změní k nepoznání i osmiletou Valerii, která roztleskává sály svou Katušou.

v desetitisícové ČEZ Areně v Pardubicích: diváci při nich šileli a zpívali nejen *Kalinku*, ale i z mého pohledu dost problematickou *Katušu*. Při *Svaté válce* starší generaci tekly slzy.

„Byla jsem na Alexandrovcích v roce 2009,“ řekla mi v pardubické hale starší paní, kterou jsem protáhla na zcela volná novinářská místa. Ze své řady by neviděla nic (lístek jí za 1200 korun koupil vnuk k Vánocům, sám jít rezolutně odmítl). Za odměnu mi pak vypravuje, jak lidé šileli na koncertu ruského armádního sboru ve Francii. Zrovna se tam ocitla – a nenechala si ho ujít. „Sou jedineční... Každý to musí uznat, jen se to někteří stydí říct nahlas. A víte, co je tu dnes zdejších pravičáků? Vždyť já je všechny znám!“

Pak mi tiše zpívá do ucha všechny písně spolu s Alexandrovci.



Ale zpátky k osmašedesátému roku a mé otázce na šéfa souboru.

Nejdřív jsem se ho bála oslovit. Vypadal jako protivná verze Louise de Funèse. Jenže umělecký šéf Alexandrovova souboru písní a tanců, národní umělec, profesor Igor Ivanovič Rajevskij, ke mně nakonec byl mnohem vlídnější než ke svým muzikantům. Jako jediný z celého vedení souboru se nezalekl témat, která jsou pro ostatní tabu. Politika. Okupace. Komunismus. Uniforma. Tuším proč. Nebojí se. Jeho osud je jako vystřižený ze sovětského válečného filmu: tragický příběh válečného dítěte, později neskutěčně cílevědomého, pilného a talentovaného muže, který i v pětasedmdesáti zůstává na vrcholu umělecké kariéry. A mladší mu stále nestačí. To, co je pro Čecha patetické, trapné či nepřipustné, zní z jeho úst nějak přijatelněji.

CHCETE SI TO DOČÍST?

PLNÁ VERZE
V TRAFICE

MAGAZÍN PÁTEK LN DOSTANETE I TENTO PÁTEK
SPOLEČNĚ S LIDOVÝMI NOVINAMI VE SVÉ TRAFICE

CHCETE SI PŘEČÍST VÍC?

PŘEDPLAŤTE SI PÁTEČNÍ LN S MAGAZÍNEM
JEN ZA 60 Kč MĚSÍČNĚ

Předplaťte si Lidové noviny na epaper.lidovky.cz nebo na lince 225 555 577.

Nebo stačí poslat SMS na číslo 902 11 ve tvaru PRE PAT JMENO a ADRESA.

A od příštího pátku máte své Lidové noviny s magazínem po čtyři týdny do 7.30 ve
schránce. A levněji než na stánku. Technicky zajišťuje ATS. Cena služby je 60Kč včetně DPH.



LIDOVÉ NOVINY SI MŮŽETE TAKÉ PŘEČÍST V:

